

was widely perceived as being the *fall guy*. In his autobiography North presents a convincing case for his own defence. At no point in the book does he attempt to deny involvement in arms sales or providing aid to the Contras. Yet what does become very clear is that President Reagan, his advisors and the members of the National Security Council were all fully aware of, and sanctioned, these activities. Although the full facts will probably never be known, what is obvious is that the Reagan administration acted to protect itself by offering Congress scapegoats. It remains astonishing to many observers that Reagan was able to escape a fate similar to that of fellow republican president, Richard Nixon, who, aside from experiencing acute public humiliation was also saddled with the ignominious nickname of "Tricky Dicky".

It is precisely because of this cover-up that *Under Fire* makes an important contribution to contemporary American history. The book presents a different viewpoint on many important events from the past three decades. Not least of these is the Iran-Contra scandal. To a large extent *Under Fire* is a successful exposé of the most spectacular presidential cover-up ever. Admittedly, at times, the sheer mass of facts can become heavy going, but on the whole it is very well written. From a grammatical point of view one is unfortunately subjected to American English, which can really be quite dreadful. Jarring sentences such as, "everything I owned fit into the back of my car" or "My students would occasionally tell me of being spit on", occur from time to time. Nevertheless the book's merits outweigh its flaws, it is well illustrated with photographs from private and press collections and is a story well told which ends on a subtle note of triumph. Oliver North is essentially an optimist and his belief in the American ideal has evidently survived. Many of us on the sidelines, however, continue to wonder that the myth of American justice and liberty has managed to endure for so long.

N.M. Cowling, Directorate Documentation Service, Private Bag X289, Pretoria 0001.

**ACE OF ACES M ST J PATTLE:
TOP-SCORING ALLIED FIGHTER
PILOT OF WORLD WAR**

E.C.R. Baker

1992

Rivonia: Ashanti Publishing

pp 288

ISBN 1-874-80048-0

R75,95

Ace of aces deur E.C.R. Baker is die eerste boek in 'n nuwe reeks, *Aviators in Africa*, uitgegee deur Ashanti-Uitgewers. Hierdie reeks verwoord die wêreldwye erkenning vir hul vaardigheid en dapperheid in die lug gedurende die twee wêreldoorloë ontvang het. In *Ace of aces* word die kort, maar avontuurlike loopbaan van M.T. St John Pattle as die Geallieerdes se mees suksesvolle vegvlieënier uitgebeeld teen die agtergrond van die verdediging van Egipte en Griekeland gedurende Brittanje se donker dae van 1940\41.

Die outeur se lewendige belangstelling in en agtergrondskennis van veral die twee wêreldoorloë se vegvlieëniers en hul vliegtuie stel hom in staat om die biografie op 'n besonder boeiende en beskrywende wyse te verhaal. Baker, 'n voormalige onderwyser, is dan ook die outeur van verskeie artikels wat in die *Royal Air Force Review* verskyn het asook van 'n reeks biografieë wat deur William Kimber gepubliseer is onder die titel *The fighter aces of the Royal Air Force*. *Ace of aces* is saamgestel uit onderhoude en korrespondensie wat Baker met oud-medevlieëniers en grondpersoneel van Pattle gevoer het. Foto's, briewe, dagboeke en logboeke afkomstig van hierdie persone is as hoofbron vir die boek gebruik. Baker se navorsing is bemoeilik, daar alle amp telike rekords van 33 Eskader, waarvan Pattle vir 'n kort ruk die bevelvoerder was, met die Britse ontruiming van Griekeland in 1941 vernietig is om te voorkom dat dit in die hande van die oprukkende Duitse magte val. Baker gee aan die leser 'n blik in die daaglikse lewe van die Royal Air Force se vegvlieëniers en hul grondbemanning in Griekeland gedurende die winter van 1940\41, waar hul dikwels onder haglike toestande en sonder die nodige toerusting moes funksioneer. Die

meer toegewyde militêre historikus sal waarskynlik teleurgestel wees in die min tegniese data en die relatief min taktiese inligting, maar dit was dan ook nie die skrywer se bedoeling om in tegniese-taktiese data te verval nie. Baker slaag egter uitstekend daarin om 'n vergete held sy regmatige plek in die geskiedenisannale te laat inneem; in dié proses werp hy ook lig op 'n amper vergete oorlogsteater.

Squadron Leader Pat Pattle, DFC, and Bar, in conversation with Greek Air Force officers.

Marmaduke Thomas St John Pattle is op 23 Julie 1914 in die Transkei gebore uit 'n familie met 'n lang militêre geskiedenis. Sy vader neem deel aan die Eerste Wêreldoorlog deur saam met die Uniemagte Duits Suidwes-Afrika binne te val. Na die oorlog vestig hy hom en sy gesin in Keetmanshoop binne die eertydse Duitse kolonie. Pattle bewys reeds op 'n vroeë ouderdom dat hy meganies aangelê is deur sy vader se motor se enjin op 12-jarige ouderdom, met behulp van die motor-handleiding en 'n plaasarbeider, te verwyder en te herstel. Hy matrikuleer in 1931 in Grahamstad te midde van 'n wêreldressessie. Op hierdie stadium het Pattle lank reeds geweet dat hy 'n vlieënier wil wees en doen hy aansoek by die Suid-Afrikaanse Lugmag om 'n betrekking. Dit word egter afgekeur. Eers in 1936, met Duitsland stewig onder Nazi-beheer en besig met 'n verstommende magsopbou, sou Pattle in die nuwe uitgebreide Royal Air Force opgeneem word. Pattle slaag sy aanvanklike én gevorderde vlugopleiding met onderskeiding en verwerf gou reeds 'n reputasie as 'n uitmuntende vlieënier en skut. Hy word na 80 Eskader in Henlow uitgeplaas en in April 1938 vertrek Pattle saam met sy nuwe

eenheid na Egipte met die hoofdoel om die strategiese Suez-kanaal te beskerm teen moontlike vyandelike optredes. Met die Italiaanse inval in Griekeland teen die einde van 1940, versoek die Griekse regering materiële hulp van Brittanje en ontvang dit in die vorm van onder andere 'n paar reeds verouderde vliegtuie, insluitende Pattle se eskader. In Griekeland het Pattle sy reputasie as vevglieënier en leier tot amper legedariese hoogtes uitgebou en op 12 Maart 1941 is hy tot bevelvoerder van 33 Eskader bevorder. In dieselfde maand val Duitsland Griekeland binne en die onderbemande en swak toegeruste Britse magte moet terugval. Op 20 April is 'n siek Pattle bo die hawe van Piraeus deur 'n Duitse Messerschmitt afgeskiet en so het hy die hoogste offer gebring in 'n poging om 'n medevlieënier se lewe te red. Uit sy bronne was die outeur in staat om Pattle se bevestigde telling van afgeskiete vliegtuie op tussen 44 en 66 vyandige vliegtuie vas te stel en so doende erkenning te laat geskied aan die Geallieerde vevglieënier wat die meeste vyandige vliegtuie afgeskiet het.

Die boek is op 'n beskrywende en gesaghebbende wyse geskryf en dit is duidelik dat die outeur deeglike navorsing gedoen het. Die outeur is egter nie altyd baie objektief in sy heldeverering van die Royal Air Force en sy vlieëniers in vergelyking met die Italiaanse en Duitse lugmagte nie. Die boek is netjies versorg met foto's, sketse en kaarte; dit is egter jammer dat daar geen lys van illustrasies en foto's saamgestel is nie. *Ace of aces* is 'n moet vir diegene wat in Suid-Afrika se roemryke lugmag-geskiedenis belangstel.

P. Sevenhuysen, Direktoraat Dokumentasiediens, Privaatsak X289, Pretoria, 0001.